

Koristekasvien maahantuojille

Geenitekniikan lautakunta muistuttaa koristekasvien maahantuojia muuntogeenisten (GM-) kasvien tuonnin, kasvatuksen ja markkinoinnin toiminnan luvanvaraisuudesta, josta säädetään koristekasvien osalta geenitekniikkalaissa (377/1995).

Vuonna 2017 EU:n koristekasvimarkkinoilta (myös Suomesta) tavattiin suuri määrä GM-petunialajikkeita, joilla ei ollut markkinointilupaa. GM-petuniat jouduttiin vetämään EU:ssa markkinoilta, mikä aiheutti mittavat taloudelliset vahingot lajikejalostajille, tuottajille ja myyjille. Tuotannossa olevia petunialajikkeita testataan edelleen, eikä ilman markkinointilupaa olevia GM-lajikkeita saa viljellä tai myydä jatkossakaan. Lupahakemuksia GM-petunialajikkeiden viljelyyn tai markkinointiin ei ole EU:ssa toistaiseksi jätetty. Huom! Muuntogeenistä materiaalia ei ole löydetty pikkupetunioista l. miljoonakelloista l. japaninkelloista (*Calibrachoa* sp.).

EU:n alueella on toistaiseksi hyväksytty GM-koristekasveina markkinoitavaksi ainoastaan viisi muuntogeenistä leikkoneilikkalinjaa (*Dianthus caryophyllus*), joiden kukanväriä on muutettu sinisävyiseksi. Näiden viljely tapahtuu EU:n ulkopuolella. GM-leikkoneilikkoiden mukana on aina oltava tieto kasvien muuntogeenisyydestä, ja kyseistä merkintää edellytetään myös niiden jälleenmyynnissä. Muista koristekasvilajeista ei ole jätetty geenitekniikkadirektiivien mukaisia lupahakemuksia.

Geenitekniikan lautakunta suosittelee, että koristekasvien maahantuojaat varmistaisivat jo tilatessaan lisäysmateriaalia tai taimia jälleenmyyntiä varten, etteivät hankittavat lajikkeet ole muuntogeenisiä ja pyytäisivät tavarantoimittajalta asiasta kirjallisen vahvistuksen.

Sellaisia GM-koristekasveja, joille ei ole markkinointilupaa EU:ssa, voi hankkia nk. suljettuun käyttöön tai kenttäkokeita varten ("tarkoituksellinen levittäminen ympäristöön muussa kuin markkinoillesaattamistarkoituksessa") ainoastaan noudattamalla geenitekniikkalaissa säädettyjä ilmoitus- ja hakemusmenettelyjä. **GM-kasvien jälleenmyynti ei kuitenkaan ole mahdollista ilman EU-tasoista markkinointilupaa.** Ilmoitus- ja hakemusmenettelyistä löytyy lisätietoa geenitekniikan lautakunnan nettisivuilta (<http://geenitekniikanlautakunta.fi>).

Muuntogeenisiksi todettujen petunialajikkeiden tilanteen voi tarkistaa Eviran nettisivuilta: <https://www.evira.fi/kasvit/myynti-ja-markkinointi/muuntogeeniset-kasvituotteet-gm/gm-petuniat/>.

Johanna Björkroth

geenitekniikan lautakunnan puheenjohtaja

Kirsi Törmäkangas

geenitekniikan lautakunnan pääsihteeri

